Tổng quan về công nghệ Java

Nội dung

- Lịch sử phát triển
- Công nghệ Java
- Các dạng chương trình Java
- Đặc điểm của Java
- Máy ảo Java (Java Virtual Machine)
- Viết, dịch, thực thi chương trình HelloWorld
- Môi trường, công cụ: giới thiệu một số IDE phổ biến

Lịch sử phát triển

 1991: Sun Microsystems phát triển OAK nhằm mục đích viết phần mềm điều khiển (phần mềm nhúng) cho các sản phẩm gia dụng.

 1995: internet bùng nổ, phát triển mạnh. Sun phát triển OAK và giới thiệu ngôn ngữ lập trình mới tên Java

Java là ngôn ngữ hướng đối tượng tựa C, C++

Lịch sử phát triển Java Development Kit (JDK)

- Môi trường phát triển và thực thi do Sun Microsystems cung cấp (http://java.sun.com)
- Bao gồm phần mềm và công cụ giúp compile, debug and execute ứng dụng.
 - ▶ JDK 1.0 1996
 - ▶ JDK 1.1 1997
 - ▶ JDK 1.2 (Java 2) 1998
 - ▶ JDK 1.3 2000
 - ▶ Java 1.4 2002
 - ▶ Java 5 (1.5) 2004
 - ▶ Java 6 2006
 - ▶ Java SE 7 2011
 - ▶ Java SE 8 2014
 - ▶ Java 9- 2017
 - Java 10 2018
 - ▶ Java 11 2018
 - Java 12 3/2019
 - ▶ JDK 13 9/2019
 - ▶ JDK 14 3/2020
 - ▶ JDK 15 9/2020

Java Development Kit (JDK)

- ▶ Bao gồm
 - javac Chương trình dịch chuyển mã nguồn sang bytecode
 - java Bộ thông dịch: Thực thi java application
 - appletviewer Bộ thông dịch: Thực thi java applet mà không cần sử dụng trình duyệt như Nestcape, hay IE, v.v.
 - javadoc Bộ tạo tài liệu dạng HTML từ mã nguồn và chú thích

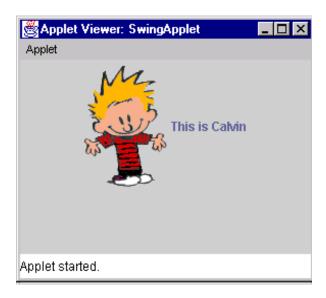
Java Development Kit (JDK)

- ▶ Bao gồm
 - jdb Bộ gỡ lỗi (java debuger)
 - javap Trình dịch ngược bytecode

Công nghệ Java

- Công nghệ:
 - Ngôn ngữ lập trình
 - Môi trường thực thi và triển khai
 - Môi trường phát triển
- Công nghệ J2SE (Java 2 Standard Edition)
- Công nghệ J2EE (Java 2 Enterprise Edition)
- Công nghệ J2ME(Java 2 Micro Edition)

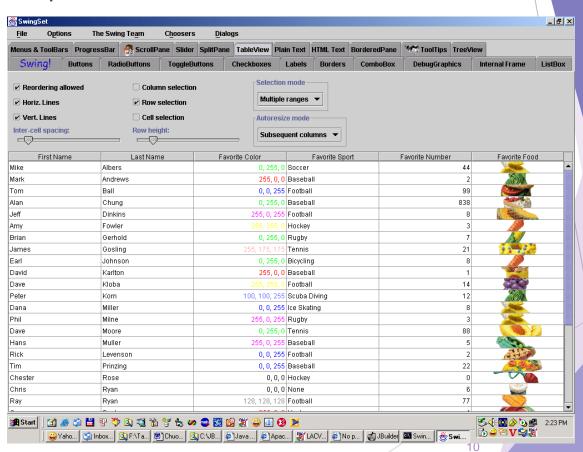
Applets

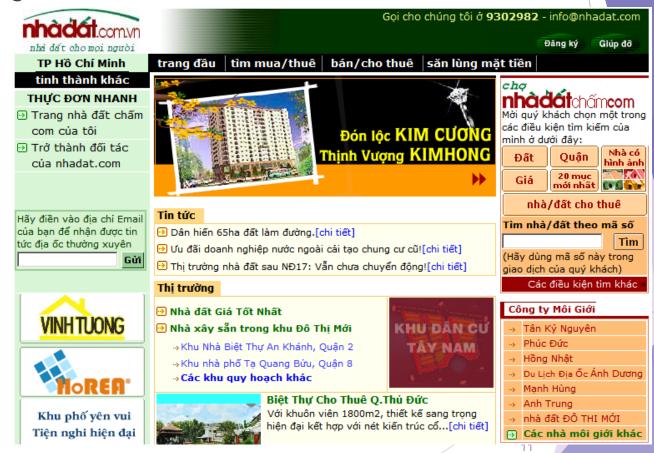
Console Applications

```
C:\>java Arraytest
1
2
3
4
5
C:\>_
```

Úng dụng Desktop

Úng dụng Web

Một dạng phần mềm nhúng

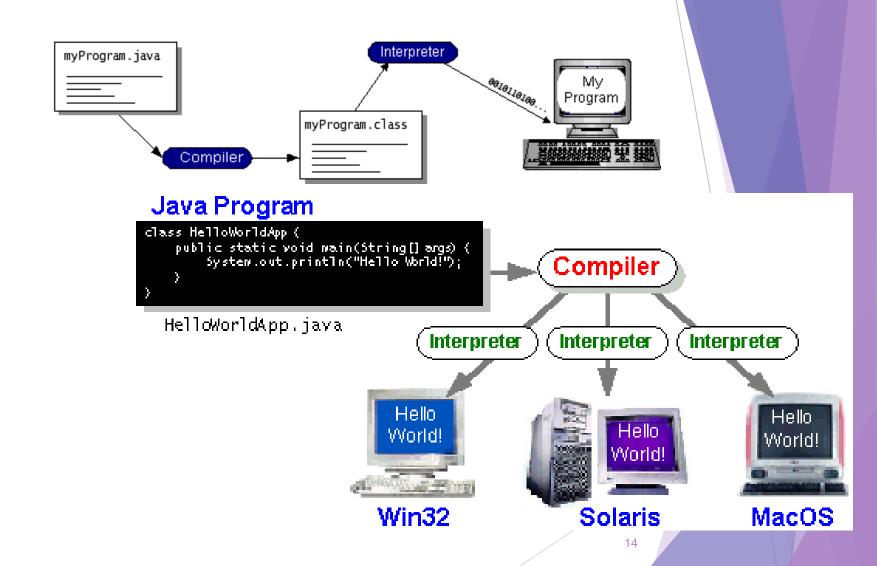

Đặc điểm Java

- ► Tựa C++, hướng đối tượng hoàn toàn.
- Khả chuyển, độc lập nền.
- ► Thông dịch (vừa biên dịch vừa thông dịch).
- Cơ chế giải phóng bộ nhớ tự động.
- An toàn, bảo mật.

Dịch và thực thi chương trình Ja

Java Virtual Machine

- Là phần mềm dựa trên cơ sở máy tính ảo.
- Có thể xem như 1 hệ điều hành thu nhỏ.
- Cung cấp môi trường thực thi cho chương trình java (độc lập nền)
- Hình thành 1 lớp trừu tượng:

Phần cứng máy tính bên dưới Hệ điều hành Mã đã biên dịch

- Chương trình java chỉ chạy khi có JVM
- JVM đọc và thực thi từng câu lệnh java

Giải phóng bộ nhớ (Garbage Collection)

- Java cung cấp một tiến trình mức hệ thống để theo dõi việc cấp phát bộ nhớ
- Garbage Collection
 - Đánh dấu và giải phóng các vùng nhớ không còn được sử dụng
 - Được tiến hành tự động
 - Cơ chế hoạt động phụ thuộc vào các phiên bản máy ảo

Môi trường, công cụ

- Môi trường phát triển và thực thi của Sun JDK 10
- IDE (Integrated Development Environment)
 - Jcreator Pro 5.10
 - NetBeans 8.2
 - Eclipse 4.7
 - ▶ JBuilder 2008
 - IntelliJ IDEA Community Edition, Android Studio, Enide Studio 2014, BlueJ, jEdit, jGRASP, Jsource, Jdeveloper, DrJava,...

Dùng Notepad soạn thảo đoạn lệnh bên dưới và lưu lại với tên HelloWorld.java Khai báo thư viện java.io Định nghĩa lớp tên "HelloWorld" import java.io.*; public class HelloWorld Phương thức main public static void main(String args[]) System.out.print("Hello World"); Bắt đầu đoạn lệnh Xuất ra Console thông báo Kết thúc đoạn lệnh

18

Biên dịch: dùng chương trình javac

C:\> javac HelloWorld.java

- Biên dịch thành công tạo ra tập tin có đuôi .class (HelloWorld.class)
- Thông dịch (thực thi): dùng chương trình java

C:\> java HelloWorld

- Lưu ý: Phải khai báo đường dẫn chỉ đến thư mục cài đặt java, và thư mục chứa các class cần thực thi
- Ví dụ:

C:\> set path=C:\jdk1.5\bin\

C:\> set classpath = D:\ThucHanhJava\BT1\

TestGreeting.java:

```
import java.io.*;
public class TestGreeting
   public static void main(String[]
   args)
    Greeting gr = new Greeting();
    gr.greet();
```

```
Greeting.java:

public class Greeting
{

   public void greet()

   {

    System.out.print("Hello World");
   }
}
```

Biên dịch TestGreeting.java

javac TestGreeting.java

- Greeting.java được biên dịch tự động
- Thực hiện

java TestGreeting

Kết quả

Hello World

Java Applets

- Được nhúng trong một ứng dụng khác (web browser)
- Có giao diện hạn chế (đồ họa)
- Không truy cập được tài nguyên của client

Applet đơn giản

```
Welcome.java:
// Java packages
import java.awt.Graphics;
import java.applet.Applet;
public class Welcome extends Applet
   public void paint(Graphics g)
    // call superclass version of method paint
    super.paint(g);
    // draw a String
    g.drawString("Welcome to Java programming!", 25, 25);
```

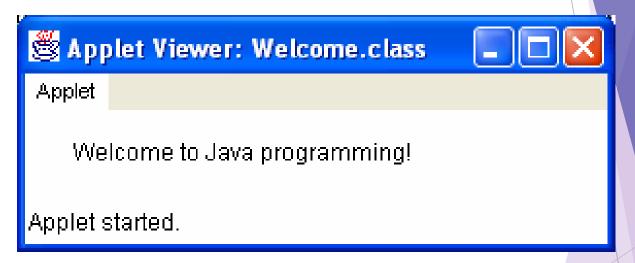
Nhúng vào trang web

Thực hiện (trong web browser)

Thực hiện

appletviewer Welcome.html

Căn bản về ngôn ngữ Java

Nội dung

- Biến & Hằng
- Kiểu dữ liệu (kiểu cơ sở, kiểu tham chiếu)
- Toán tử, biểu thức
- Các cấu trúc điều khiển (chọn, rẽ nhánh, lặp)
- Lớp bao kiểu cơ sở
- Phương thức và cách sử dụng
- Một số ví dụ minh họa

Biến

- Biến là một vùng nhớ lưu các giá trị của chương trình
- Mỗi biến gắn với 1 kiểu dữ liệu và 1 định danh duy nhất là tên biến
- Tên biến phân biệt chữ hoa và chữ thường. Tên biến bắt đầu bằng 1 dấu _, \$, hay 1 ký tự, không được bắt đầu bằng 1 ký số.
- Khai báo <kiểu dữ liệu> <tên biến>; <kiểu dữ liệu> <tên biến> = <giá trị>;
- Gán giá trị <tên biến> = <giá trị>;
- Lưu ý: trong java nếu lúc khai báo không khởi tạo giá trị cho biến thì nó sẽ nhận 1 giá trị mặc định. Mỗi kiểu dữ liệu có 1 kiểu dữ liệu mặc định khác nhau.

Hằng

- Là một giá trị bất biến trong chương trình
- Tên đặt theo qui ước như tên biến
- Được khai báo dùng từ khóa final, và thường dùng tiếp vĩ ngữ đối với các hằng số (l, L, d, D, f, F)
- Ví dụ:
 - final int x = 10; // khai báo hằng số nguyên x = 10 final long y = 20L; // khai báo hằng số long y = 20
- Hàng ký tự: đặt giữa cặp nháy đơn ''
- Hằng chuỗi: là một dãy ký tự đặt giữa cặp nháy đôi ""

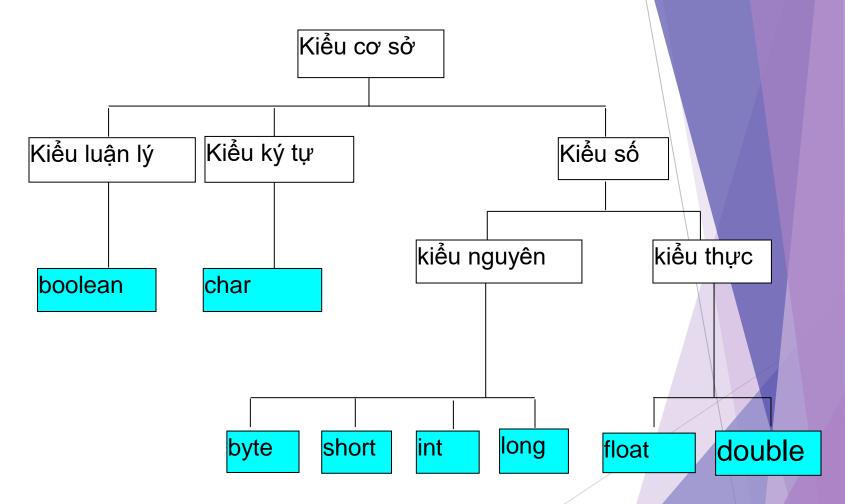
Hằng ký tự đặc biệt

Ký tự	Ý nghĩa		
\b	Xóa lùi (BackSpace)		
\t	Tab		
\n	Xuống hàng		
\r	Dấu enter		
\"	Nháy kép		
\'	Nháy đơn		
\\			
\f	Đẩy trang		
\uxxxx	Ký tự unicode		

Kiểu dữ liệu

- Kiểu dữ liệu cơ sở (primitive data type)
- Kiểu dữ liệu tham chiếu (reference data type)

Kiểu dữ liệu cơ sở

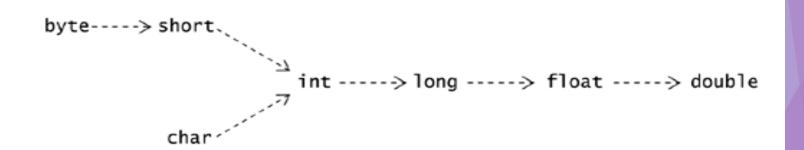

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

Kiểu	Kích thước (bits)	Giá trị	Giá trị mặc định
boolean	[Note: The representation of a boolean is specific to the Java Virtual Machine on each computer platform.]		false
char	16	'\u0000' to '\uFFFF'	null
byte	8	(0 to 65535) -128 to +127	0
short	16	$(-2^7 \text{ to } 2^7 - 1)$ -32,768 to +32,767	0
int	32	(-2 ¹⁵ to 2 ¹⁵ - 1) -2,147,483,648 to +2,147,483,647	0
long	64	(-2 ³¹ to 2 ³¹ - 1) -9,223,372,036,854,775,808 to +9,223,372,036,854,775,807	OI
		(-263 to 263 – 1)	
float	32	1.40129846432481707e-45 to 3.4028234663852886E+38	0.0f
double	64	4.94065645841246544e-324 to 1.7976931348623157E+308 ₃₅	0.0d

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

- Chuyển đổi kiểu dữ liệu: khi có sự không tương thích về kiểu dữ liệu (gán, tính toán biểu thức, truyền đối số gọi phương thức)
 - ✓ Chuyển kiểu hẹp (lớn → nhỏ): cần ép kiểp <tên biến 2> = (kiểu dữ liệu) <tên biến 1>;
 - ✓ Chuyển kiểu rộng (nhỏ \rightarrow lớn): $t\psi$ động chuyển

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

Lưu ý

- 1. Không thể chuyển đổi giữa kiểu boolean với int và ngược lại.
- 2. Nếu 1 toán hạng kiểu double thì
 "Toán hạng kia chuyển thành double"
 Nếu 1 toán hạng kiểu float thì
 "Toán hạng kia chuyển thành float"
 Nếu 1 toán hạng kiểu long thì
 "Toán hạng kia chuyển thành long"

Ngược lại "Tất cả chuyển thành int để tính toán"

Kiểu dữ liệu cơ sở (tt)

Ví dụ minh họa

```
1. byte x = 5;

2. byte y = 10;

3. byte z = x + y;

// Dòng lệnh thứ 3 báo lỗi chuyển kiểu cần sửa lại

// byte z = (byte) (x + y);
```

Kiểu dữ liệu tham chiếu

Kiểu mảng

- Mảng là tập hợp các phần tử có cùng tên và cùng kiểu dữ liệu.
- ✓ Mỗi phần tử được truy xuất thông qua chỉ số

Khai báo mảng

```
<kiểu dữ liệu>[] <tên mảng>; // mảng 1 chiều
<kiểu dữ liệu> <tên mảng>[]; // mảng 1 chiều
<kiểu dữ liệu>[][] <tên mảng>; // mảng 2 chiều
<kiểu dữ liệu> <tên mảng>[][]; // mảng 2 chiều
```

Kiểu dữ liệu tham chiếu (tt)

```
Khởi tao
int arrInt[] = \{1, 2, 3\};
char arrChar[] = {'a', 'b', 'c'};
String arrString[] = {"ABC", "EFG", "GHI"};
   Cấp phát & truy cập mảng
int arrInt = new int[100];
int arrInt[100]; // Khai báo này trong Java sẽ
bị báo lỗi.
Chỉ số mảng n phần tử: từ 0 đến n-1
```

Kiểu dữ liệu tham chiếu (tt)

- Kiểu đối tượng
- Khai báo đối tượng
 - <Kiểu đối tượng> <biến ĐT>;
- Khởi tạo đối tượng
 - <Kiểu đối tượng> <biến ĐT> = **new** <Kiểu đối tượng>;
- Truy xuất thành phần đối tượng
 -

Toán tử, biểu thức

► Toán tử số học

Toán tử	Ý nghĩa	
+	Cộng	
_	Trừ	
*	Nhân	
/	Chia nguyên	
%	Chia dư	
++	Tăng 1	
	Giảm 1	

Phép toán trên bit

Toán tử	Ý nghĩa	
&	AND	
	OR	
^	XOR	
<<	Dịch trái	
>>	Dịch phải	
~	Bù bit	

► Toán tử quan hệ và logic

Toán tử	Ý nghĩa	
==	So sánh bằng	
!=	So sánh khác	
>	So sánh lớn hơn	
<	So sánh nhỏ hơn	
>=	So sánh lớn hơn hay bằng	
<=	So sánh nhỏ hơn hay bằng	
	OR (biểu thức logic)	
&&	AND (biểu thức logic)	
!	NOT (biểu thức logic)	

► Toán tử gán

Toán tử	Ví dụ	Ý nghĩa
=	a = b	gán a = b
+=	a += 5	a = a + 5
-=	b -= 10	b = b - 10
*=	c *= 3	c = c * 3
/=	d /= 2	d = d/2
%=	e %= 4	e = e % 4

▶ Toán tử điều kiện

Cú pháp: <điều kiện> ? <biểu thức 1> : < biểu thức 2>

- ▶ Ví dụ:
- ▶ int x = 10;
- ▶ int y = 20;
- ightharpoonup int Z = (x < y) ? 30 : 40;
- // Kết quả z = 30 do biểu thức (x < y) là đúng.</p>

Cấu trúc điều khiển

• Cấu trúc *if* ... *else*

Cấu trúc điều khiển (tt)

• Cấu trúc switch ... case

Cấu trúc điều khiển (tt)

```
Cấu trúc lặp
   Dạng 1: while (<điều_kiện_lặp>) {
                      <khối _lệnh>;
           do {
   Dang 2:
                   <khối_lệnh>;
               } while (điều_kiện);
   Dạng 3: for (khởi_tạo_biến_đếm;đk_lặp;tăng_biến) {
           <khối _lệnh>;
                                          49
```

Cấu trúc điều khiển (tt)

• Cấu trúc lệnh nhảy jump: dùng kết hợp nhãn (label) với từ khóa *break* và *continue* để thay thế cho lệnh *goto* (trong C).

```
► Ví dụ:
   label:
   for (...) {
     for (...) {
       if (<biểu thức điều kiện>)
           break label;
       else
           continue label;
```

Lớp bao kiểu dữ liệu cơ sở

Data type	Wrapper Class (java.lang.*)	Ghi chú
boolean	Boolean	- Gói (package): chứa
byte	Byte	nhóm nhiều class. - Ngoài các Wrapper Class, gói java.lang còn cung cấp các lớp nền tảng cho việc thiết kế ngôn ngữ java như:
short	Short	
char	Character	
int	Integer	
long	Long	
float	Float	String, Math,
double	Double	

Q/A